

RAN-2101002501030001
F.Y.B.A. (External) Examination March - 2026
Sanskrit - Classical Language
Time: 3 Hours]
[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દશવિધ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book	Seat No.: Student's Signature
--	--

પ્ર.1. અ. ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (ગમે તે પાંચ)
20
A. Answer Briefly. (Any Five)
અ. સંક્ષેપ મેં ઉત્તર દીજિએ (કિન્હી પાંચ)।

1. માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ નાટક કેટલા અંક નું છે? તેનો મુખ્ય રસ કયો છે?
How many ank of માલવિકાગ્નિમિત્રમ્? Which is the main Rasa of it?
માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ મેં કિતને અંક હેં? ઉસમેં મુખ્ય રસ કૌન હૈ?
2. કાન્તાસંમિશ્રદેહ:- સમજાવો.
Explain the કાન્તાસંમિશ્રદેહ:।
કાન્તાસંમિશ્રદેહ: સમજાઈએ।
3. માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ નાં પુરુષ પાત્રોના નામ જણાવો
Give the name of male characters in માલવિકાગ્નિમિત્રમ્।
માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ કે પુરુષ પાત્ર કે નામ લિખિએ।
4. નાંદી એટલે શું? માલવિકાગ્નિમિત્રમ્ ની નાંદી જણાવો.
What is Nandi? Give the Nandi of માલવિકાગ્નિમિત્રમ્।
નાન્દી અર્થાત્ કયા? માલવિકાગ્નિમિત્ર કી નાન્દી લિખિએ।
5. કવિ ગંગાના ઉદાહરણથી શું કહે છે?
What poet want to tell from the example of Ganga?
કવિ ગંગા કે ઉદાહરણ સે કયા કહના ચાહતે હેં?
6. સુકૃતિન:- શબ્દનો અર્થ શું છે?
What is the meaning of the word સુકૃતિન:।
સુકૃતિન: શબ્દ કા અર્થ સમજાઈએ।
7. રાજનીતિ કોના જેવી છે? કેવી રીતે?
How are the politics like? How?
રાજનીતિ કિસકે જૈસી હોતી હૈ? કૈસે?

प्र.2. अ. अनुवाद करो. (गमे ते बे)

10

A. Translate. (Any Two)

अ. किन्हीं दो का अनुवाद कीजिए।

1. द्वारे नियुक्तपुरुषानुमतप्रवेश
सिंहासनान्तिकचरेण सहोपसर्पन्।
तेजोभिरस्य विनिवर्तितदृष्टपातैः
वाक्यादृते पुनरिव प्रतिवारितोस्मि॥
2. जनमिममनुरक्तं विद्धिनाथेति गेये
वचनमभिनयन्त्याङ्गनिर्देशकपूर्वम्।
प्रणयगतिमद्राष्टवा धारिणीसन्निकर्षा
दहामिव सुकुमार प्रार्थनाव्याजमुक्तः॥
3. भावज्ञानानन्तरं प्रस्तुतेन
प्रत्याखाने दत्तयुक्तोत्तरेण।
वाक्येनेयं स्थापिता स्वे निदेशे
स्थाने प्राणाः कामिनां दूत्यधीनाः॥
4. विसृज सुन्दरि संगमसाध्वसं तव
चिरात्प्रभृति प्रणयोन्मुखे।
परिगृहाण गते सहकारतां
त्वमतिमुक्तलचारितं मयि॥

प्र.2. अ. संसंदर्भ समझाओ. (गमे ते बे)

10

B. Explain with reference to the Context. (Any Two)

ब. संसंदर्भ समझाइए। (किन्हीं दो)

1. नाट्यं भिन्नरूचेर्जनस्य बहुधाप्येकं समाराधनम्।
2. भोः उपस्थित नयनमधु। सन्निहितमक्षिकं च।
3. त्वरय तावदेनां गुरुदक्षिणायै।
4. रमणीयः खलु नवाङ्गनानां मदनविषयव्यापारः।

प्र.3. अ. अनुवाद करो. (गमे ते बे)

10

A. Translate. (Any Two)

अ. किन्हीं दो का अनुवाद कीजिए।

1. पात्रं नैव यदा करीरविटपे,
दोषो वसन्तस्य किं।
नोलूकस्यावलोकने यदि दिवा,
सूर्यस्य किं दूषणम्॥
धारा नैव पतन्ति चातकमुखे,
मेघस्य किं दूषणम्।
यत्पूर्वं विधिना ललाटलिखितं,
तन्मार्जितुं कः क्षमः॥
2. प्रारभ्यते न खलु विघ्नभयेन नीचैः
प्रारभ्य विघ्नविहता विरमन्ति मध्याः।
विघ्नैः पुनः पुनरपि प्रतिहन्यमानाः
प्रारभ्य विघ्नविहता विरमन्ति मध्याः॥

3. सन्ताप्तायसि संस्थितस्य पयसो
नामापि न श्रूयते
मुक्ताकारतया तदेव नलिनी
पत्रस्थितं राजते।
स्वात्यां सागरशुक्तिमध्यपतितं
सन्मौक्तिकं जायते
प्रायेणाधममध्यमोत्तमगुणः
संसर्गतो जायते॥
4. विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं,
प्रच्छन्नगुप्तं धनम्
विद्या भोगकरी यशः सुखकरी,
विद्या गुरूणां गुरूः।
विद्या बन्धुजनो विदेशगमने,
विद्या परा देवता,
विद्या राजसु पूज्यते न हि धनं,
विद्याविहीनः पशुः॥

प्र.3. બ. સસંદર્ભ સમજાવો. (ગમે તે બે)

10

B. Explain with reference to the Context. (Any Two)

બ. કિન્હીં દો કો સંદર્ભ સમજાડાઈ.

1. વિવેકભ્રષ્ટાનાં ભવતિ વિનિપાતઃ શતમુખઃ।
2. સર્વે ગુણાઃ કાંચનમાશ્રયન્તે।
3. સેવાધર્મઃ પરમગહનો યોગિનામપ્યગમ્યઃ।
4. ન નિશ્ચિતાર્થાદ્ વિરમન્તિ ધીરાઃ।

પ્ર.4. “માલવિકાગ્નિમિત્રમ્” ની આધાર સામગ્રી અને કાલિદાસે તેમાં કરેલા પરિવર્તનો ઉપર આલોચનાત્મક નોંધ લખો.

20

Write a critical note on source of “માલવિકાગ્નિમિત્રમ્” and the changes made by kalidasa therein.

“માલવિકાગ્નિમિત્રમ્” કી આધાર સામગ્રી ઓર કાલિદાસ ને ઉસમેં કિયે પરિવર્તન પર આલોચનાત્મક ટિપ્પણી લિખિયે।

અથવા / Or / અથવા

પ્ર.4. દૈવમેવ શરણમ્ – નીતિ શતક ને આધારે સમજાવો.

દૈવમેવ શરણમ્ – Explain the Neetishatak.

દૈવમેવ શરણમ્ – નીતિ શતક કે આધાર પર સમજાડાઈ.

પ્ર.5. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

20

Write short Notes: (Any Two)

ટૂંકનોંધ લિખિયે। (કિન્હીં દો)

1. ઉપમા કાલિદાસસ્ય।
2. અગ્નિમિત્ર પાત્રાલેખન।
3. સજ્જન પ્રશંસા।
4. વિદ્યા પ્રશસ્તિઃ।